

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **SAKER Pečky spol. s r. o.**, se sídlem Chvalovická 1097, Pečky, zastoupená JUDr. Radkem Židlíkem, advokátem se sídlem třída Tomáše Bati 1560, Zlín, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2016, čj. 196/500/16, 5456/ENV/16, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2019, čj. 8 A 77/2016-58,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Česká inspekce životního prostředí shledala rozhodnutím ze dne 15. 12. 2015, čj. ČIŽP/41/OOH/SR01/1419111.004/15/PSJ (dále „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), že se žalobkyně dopustila dvou správních deliktů, za což jí uložila pokutu ve výši 120 000 Kč. Prvního správního deliktu se dopustila porušením zákazu nedovolené přepravy odpadu ve smyslu § 66 odst. 4 písm. g) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů (dále „zákon o odpadech“), neboť v rozporu s čl. 36 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. 6. 2016 o přepravě odpadů (dále „nařízení 1013/2006“), který zakazuje vývoz nebezpečných odpadů uvedených v příloze V nařízení do zemí, na které se nevztahuje rozhodnutí OECD, odeslala do Pákistánu kompresory z lednic v celkovém množství 101,84 tun (celkem čtyři přepravní kontejnery). Celní úřad pro Středočeský kraj (dále „celní úřad“) u nich zjistil únik kompresorového oleje, kvůli čemuž nebylo možno tyto kompresory považovat za odpad ve smyslu přílohy III nařízení 1013/2006 (tzv. „zelený“ seznam odpadů). Druhého správního deliktu se žalobkyně dopustila provozováním zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů v rozporu s potřebným souhlasem příslušného správního úřadu ve smyslu § 66 odst. 3 písm. e) zákona o odpadech, neboť podmínka č. 4 rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 18. 7. 2014, čj. 62019/2014/KUSK OŽP-Pat, na jehož základě žalobkyně provozovala zařízení ke sběru a výkupu odpadů (dále „souhlas s provozováním

zařízení“), stanovila, že „*přijímat lze pouze odpad, který nebude znečištěný ropnými látkami a dalšími nebezpečnými přísadami*“.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně odvolání, které žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Odkázal v odůvodnění na fotodokumentaci oleje unikajícího z přepravovaných kompresorů, kterou pořídil celní úřad dne 10. 11. 2014 v Mělníku v návaznosti na žádost o propuštění čtyř přepravovaných kontejnerů s kompresory z lednic do celního režimu. Celní úřad tyto kontejnery odmítl do celního režimu propustit právě kvůli zjištění oleje unikajícího z kompresorů, o čemž informoval žalovaného a současně vyzval žalobkyni k převzetí přepravovaného odpadu (kompresorů) zpět do zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů, v němž měl být uskladněn do provedení kontroly ze strany správního orgánu I. stupně.

[3] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou u Městského soudu v Praze. V ní namítala, že správní orgány neprovedly přesné měření množství vykapaného oleje a pokutu uložily jen na základě pouhého odhadu, přičemž z pouhé fotodokumentace nebylo možno učinit závěr ani o kvantitě, ani o kvalitě vykapaného kompresorového oleje. Kompresory navíc nelze zpracovat tak, aby neobsahovaly alespoň minimální zbytkové množství tohoto oleje. Dále označila za spekulativní závěr žalovaného o tom, že mezi kontrolou celního úřadu a kontrolou správního orgánu I. stupně všechen olej z kompresorů vytekl, proto nebyl při kontrole dne 1. 12. 2014 zjištěn. Rovněž závěr o ekotoxicitě kompresorového oleje je mylný, k čemuž ve věci navrhla provést jí označené důkazy, což správní orgány bezdůvodně odmítly. Za irrelevantní shledaly i Dokumentační zprávu o hodnocení nebezpečných vlastností odpadu ze dne 2. 11. 2015 (dále „*dokumentační zpráva*“), kterou žalobkyně nechala vypracovat.

[4] Městský soud žalobu výše označeným rozsudkem zamítl, neboť měl z fotodokumentace pořízené celním úřadem, která je součástí správního spisu, za prokázané, že z přepravovaných kompresorů vyteklo takové množství kompresorového oleje, že se nemohlo jednat jen o zbytkové množství. V takovém případě nebylo třeba množství vyteklého oleje přesně měřit, neboť kompresory byly znečištěny nebezpečnou látkou (kompresorovým olejem). Proto nebylo ani rozhodující, zda vytékal ze všech kompresorů, či jen z některých. Skutková zjištění ve věci podložená fotodokumentací celního úřadu nemohlo ovlivnit ani to, že při kontrole správního orgánu I. stupně dne 1. 12. 2014 nebyl vytékající olej zjištěn, neboť v době jejich přepravy do Pákistánu z kompresorů vytékal. Dokumentační zpráva předložená žalobkyní se věnovala chemickým vlastnostem kompresorového oleje z hlediska jeho ekotoxicity, správní orgány však závěr o jeho nebezpečných vlastnostech opřely o negativní fyzikální vlastnosti tohoto oleje na životní prostředí (který může být pro faunu smrtelně nebezpečný i v nepatrném množství při úniku do povrchových vod, k němuž mohlo při přepravě dojít, pokud by z kontejnerů vytekl). Proto nebyla dokumentační zpráva komplexní a nereflektovala fyzikální vlastnosti kompresorových olejů, nadto analyzovala zcela jiné vzorky kompresorů (odebrané až 22. 9. 2015), než které byly v dané věci předmětem správního řízení. Závěr žalovaného o nebezpečných fyzikálních vlastnostech spadá do odborné kompetence orgánů odpadového hospodářství, navíc jej soud označil za logický a žalobkyně jej relevantně nezpochybnila. Její námitku, že měl být proveden fyzikálně-chemický rozbor vytékajícího oleje, tak městský soud označil za nedůvodnou. Zároveň dodal, že vzhledem ke zjištěným závěrům nebylo třeba hledat hranici toho, jaké množství zbytkového kompresorového oleje by po jeho odstranění z kompresorů bylo akceptovatelné, neboť v popsáném případě o zbytkové množství vůbec nešlo. Proto nebylo možno přepravované kompresory využít způsobem šetrným k životnímu prostředí.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále „*stěžovatelka*“) kasační stížnost. Městský soud podle ní nijak nezdůvodnil závěr o tom, že kompresory obsahující větší

pokračování

než zbytkové množství kompresorového oleje nelze využít způsobem šetrným k životnímu prostředí. Kompresory samy o sobě nejsou nebezpečným odpadem (jedná se o kovy), rozhodující je jejich znečištění nebezpečnými látkami, případně jejich znečištění v míře, která znemožňuje využití takového odpadu způsobem šetrným k životnímu prostředí. Městský soud se ale nijak nezabýval tím, jak znemožňuje vyfotografované množství vytékajícího oleje využití kompresorů tímto způsobem. Naopak posouzení akceptovatelné míry zbytkového oleje se vyhnul, protože napadený rozsudek trpí vadou nepřezkoumatelnosti. Právě míra znečištění kompresorů jinými látkami (a stanovení toho, o jakou látku se jedná) je pro věc zásadní, obdobně je tomu i v případě jiných typů odpadu a způsobů nakládání s nimi (např. zeminou). Nelze automaticky učinit závěr, že kompresorové oleje jsou ekotoxické látky. Městský soud v tomto ohledu vyšel z toho, že podle předpisů vodního hospodářství [zejména zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)] spadají kompresorové oleje do kategorie „persistentních minerálních olejů a persistentních uhlovodíků ropného původu“, což však vodní zákon nestanoví. Kompresorové oleje ani v něm uvedené ekotoxické látky neobsahují. Neobsahují ani látky uvedené na tzv. seznamu prioritních látek a prioritních nebezpečných látek v oblasti vodní politiky ve smyslu přílohy č. 6 nařízení vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, resp. ve smyslu Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/39/EU ze dne 12. 8. 2013, kterou se mění směrnice 2000/60/ES a 2008/105/ES, pokud jde o prioritní látky v oblasti vodní politiky (dále „směrnice 2013/39/EU“). Nikdy nedošlo k úniku kompresorového oleje z přepravních kontejnerů do volné přírody, natož povrchových nebo podzemních vod. Podle stěžovatelky dále plyne z dokumentační zprávy, že u lednicových kompresorů jsou vyloučeny nebezpečné vlastnosti tohoto odpadu, a to i přesto, že obsahují zbytkové množství kompresorových olejů (cca 10 ml na jeden kompresor). Pokud tedy z kompresorů kontrolovaných celním úřadem vyteklo množství oleje v řádu desítek mililitrů, což správní orgány uvedly, nedošlo k překročení míry, u níž dokumentační zpráva vylučuje negativní vlastnosti odpadu. Nadto nebyl při kontrole celního úřadu pořízen protokol o odběru vzorků, nebyl sepsán úřední záznam o kontrole a nebylo zjišťováno množství nebo vlastnosti zbytkového oleje. Celní úřad navíc nepostupoval zákonem stanoveným způsobem, což nelze nahradit pořízením fotografií, z nichž není zřejmá kvantita či kvalita vytékajícího oleje.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval, že celní úřad shledal při kontrole vyváženého odpadu (lednicových kompresorů) nikoliv nepatrné množství vytékajícího kompresorového oleje, který je pro své fyzikální vlastnosti ekotoxický. Kompresory tak zcela jednoznačně byly znečištěny ekotoxickou látkou, argumentace stěžovatelky v tomto směru míří pouze do otázky jejich chemických vlastností, které však ve věci nebyly rozhodné. Laboratorní analýza konkrétního vytékajícího oleje (která by mohla určit, zde se jedná o olej založený na n-alkanech, cykloalkanech apod.) by byla naprosto nadbytečná, neboť kompresorové oleje jsou podle klasifikace olejů a běžné praxe v jejich užívání minerálními oleji a uhlíky ropného původu, které mají výše popsané fyzikální vlastnosti. Skutkový stav byl ve věci zjištěn dostatečně a ze závěrů celního úřadu mohly dále vycházet správní orgán I. stupně i žalovaný.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů a zkoumal při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Přípustné jsou tedy jen takové námitky, které reagují na rozhodnutí krajského soudu a kvalifikovaným způsobem zpochybňují jeho závěry. Nepostačuje proto, je-li kasační stížnost pouhým opakováním žalobních námitek. Kasační námitka, která nesměřuje proti důvodům, na nichž je rozhodnutí krajského soudu postaveno, je podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná, neboť se opírá o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. (srov. usnesení NSS dne 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, anebo rozsudek ze dne 26. 8. 2020, čj. 8 As 160/2018-42). Z toho důvodu se tak Nejvyšší správní soud nemohl zabývat námitkami stěžovatelky týkajícími se postupu celního úřadu (zejm. nepořízení protokolu), nezajištění odběru vytékajícího oleje za účelem zjištění jeho kvality a kvantity, resp. průkazností pořízené fotodokumentace, neboť s těmito námitkami shodně vznesenými v žalobě se již městský soud vypořádal (viz zejm. body 71. až 75. napadeného rozsudku) a stěžovatelka na jeho konkrétní závěry nijak nereaguje. Související kasační námitkou týkající se zjištění množství vytékajícího kompresorového oleje ze strany celního úřadu se Nejvyšší správní soud zabývá níže v tomto rozsudku.

[10] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Pokud by totiž rozsudek touto vadou trpěl, mělo by to za následek nemožnost jeho přezkumu v rozsahu zbylých kasačních námitek. Stěžovatelka tuto vadu shledává v tom, že městský soud nijak nezdůvodnil závěr, podle něhož nelze využít kompresory obsahující větší než zbytkové množství kompresorového oleje způsobem šetrným k životnímu prostředí, a současně se nezabýval tím, jak takový způsob jejich využití znemožňuje právě množství vytékajícího oleje zaznamenané na pořízené fotodokumentaci. Rozhodnutí je dle judikatury NSS nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů mj. tehdy, pokud soud opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek ze dne 27. 6. 2007, čj. 3 As 4/2007-58, či rozsudek ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS), anebo pokud ji vypořádal nedostatečně, a z odůvodnění nelze seznat, proč ji posoudil za nedůvodnou (rozsudek ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44).

[11] Nejvyšší správní soud žádnou takovou vadu v rozsudku městského soudu neshledal. Z napadeného rozsudku obecně vyplývá, že kompresorový olej je ekotoxický a v případě jeho úniku do přírody může dojít k negativnímu dopadu na životní prostředí. V tomto ohledu městský soud přebírá výslovnou citaci (bod 67. napadeného rozsudku) úvahu žalovaného o rizicích úniku kompresorového oleje do povrchových vod, a to kvůli jeho fyzikálním vlastnostem. Zároveň městský soud konstatoval, že převážené kompresory nebyly znečištěny pouze zbytkovým množstvím oleje, ale že v nich byl olej v množství výrazně větším než zanedbatelném, což je zjevné právě z pořízené fotodokumentace, podle níž olej z kompresorů viditelně vytékal. Městský soud v bodech 74. a 75. napadeného rozsudku zcela jasně uvádí, že ve věci bylo prokázáno, že kompresory byly kompresorovým olejem jakožto nebezpečnou látkou znečištěny natolik, že z nich tento olej unikal, proto nebylo rozhodující, jaké bylo skutečné množství vyteklého oleje. Žalovaný shledal konkrétní rizika přepravovaných kompresorů (a tedy vyloučení jejich využití způsobem šetrným k životnímu prostředí) v možnosti úniku vyteklého oleje z kontejnerů do vod při jejich přepravě do Pákistánu, přičemž z kontextu celého rozsudku je bezpochyby patrné, že městský soud se i s touto úvahou ztotožnil a aproboval ji. Z toho důvodu tak nelze souhlasit se stěžovatelkou, že by byly závěry městského soudu nepřezkoumatelné, neboť jeho posouzení uvedené otázky z rozsudku jasně a srozumitelně plyne.

[12] V navazující (věcné) námitce stěžovatelka zdůrazňuje, že i v nyní projednávané věci, i v případě nakládání s jinými typy odpadů není rozhodující samotné znečištění odpadů jinými látkami, ale míra tohoto znečištění.

pokračování

[13] Podle § 66 odst. 4 písm. g) zákona o odpadech se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí správního deliktu (podle právní úpravy účinné ke dni rozhodnutí žalovaného) tím, *že poruší při přeshraniční přepravě odpadů povinnost stanovenou přímo použitelným předpisem Evropských společenství o přepravě odpadů nebo neplní podmínky stanovené v rozhodnutí ministerstva vydaném podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství o přepravě odpadů nebo podle části deváté.*

[14] Přímo použitelným předpisem Evropských společenství bylo v době spáchání vytýkaných přestupků výše uvedené nařízení 1013/2006. Z čl. 36 odst. 1 písm. a) tohoto nařízení plyne, že se zakazuje vyvézt ze Společenství nebezpečné odpady uvedené v příloze V určené k využití v zemích, na které se nevztahuje rozhodnutí OECD.

[15] Lednicové kompresory jsou tzv. elektrickými zařízeními sestávajícími pouze z kovů nebo slitin, které jsou uvedené na tzv. „zeleném“ seznamu odpadů (příloha III část II nařízení 1013/2006, položka GC010), které nepodléhají obecným procedurálním požadavkům ve smyslu čl. 18 nařízení 1013/2006 (doprovodné informace k převáženému zboží). Těm ve smyslu úvodního ustanovení přílohy III písm. b) podléhají pouze tehdy, pokud jsou znečištěny jinými materiály v míře, která zabraňuje jejich využití způsobem šetrným k životnímu prostředí.

[16] Co se týče otázky vývozu lednicových kompresorů (ve smyslu čl. 36 odst. 1 nařízení 1013/2006), je třeba vycházet z přílohy V uvedeného nařízení (odpady, jejichž vývoz je podle čl. 36 zakázán). Ta sestává ze tří částí, přičemž nejprve je třeba vycházet z toho, zdali je odpad zařazen v části 1 přílohy V. Část 1 tvoří seznam A a seznam B, přičemž seznam A uvádí výčet odpadů, které jsou bez dalšího označeny jako nebezpečné podle čl. 1 bodu 1) písm. a) Basilejské úmluvy, a tudíž se na ně vztahuje zákaz vývozu. Na odpady uvedené v seznamu B se podle bodu 3. úvodních poznámek přílohy V nařízení 1013/2006 vztahuje zákaz vývozu jen tehdy, *pokud jsou znečištěny jiným materiálem v míře, která a) při zohlednění nebezpečných vlastností uvedených v příloze III směrnice 91/689/EHS zvyšuje rizika spojená s odpady natolik, že je vhodné použít pro ně postup předchozího písemného oznámení a souhlasu, nebo b) zabraňuje využít odpady způsobem šetrným k životnímu prostředí.*

[17] Jak je uvedeno výše, lednicové kompresory jsou z definičního hlediska odpadů „elektrickými zařízeními sestávajícími pouze z kovů nebo slitin“. Jako takové spadají do výčtu seznamu B části 1 přílohy V nařízení 1013/2006 (položka B1110, první odrážka), tudíž se na ně zákaz vývozu ve smyslu čl. 36 odst. 1 daného nařízení vztahuje pouze za výše citovaných podmínek (bod 3. úvodních poznámek přílohy V).

[18] Stěžovatelce je třeba dát za pravdu v tom, že z daného ustanovení výslovně vyplývá jako rozhodující kritérium ohledně možnosti vývozu lednicových kompresorů (na které se bez dalšího zákaz vývozu nevztahuje) míra, naolík jsou tyto kompresory znečištěny jiným materiálem. Správní orgány jí vytýkaly (a městský soud se s jejich závěry ztotožnil), že konkrétní zjištěná míra znečištění zkontrolovaných lednicových kompresorů kompresorovým olejem byla natolik vysoká (vzhledem k jeho viditelnému vytékání z kompresorů), že tato skutečnost zabraňovala kvůli nebezpečným fyzickým vlastnostem kompresorového oleje využití kompresorů způsobem šetrným k životnímu prostředí. Z uvedeného obecně plyne (a Nejvyšší správní soud s tím zcela souhlasí), že není nutno vždy „míru znečištění“ přesně kvantifikovat, je-li zřejmé, že určité množství znečišťující látky vylučuje využití odpadu způsobem šetrným k životnímu prostředí. Odkaz stěžovatelky na rozbor zeminy a stanovování procentuální míry jejího znečištění není ve věci přílehlavý. Pokud kompresorový olej z kompresorů viditelně vytékal v nikoliv zanedbatelném množství, jak celní úřad zjistil a fotograficky zdokumentoval, není pochyb o tom, že existovalo riziko jeho úniku z přepravních kontejnerů a ohrožení životního prostředí, zejména povrchových vod. V takovém případě není nutně relevantní množství kompresorového oleje ve vztahu k velikosti či váze jednotlivých kompresorů (které samy o sobě nejsou nebezpečným odpadem), jako by tomu mohlo obdobně být právě u zeminy. Stejně tak nemůže být rozhodné

množství vytékajícího oleje ve vztahu k celkovému množství přepravovaných kompresorů, jak stěžovatelka namítá s odkazem na jí předloženou dokumentační zprávu (případně úvaha, že kompresorovým olejem mohly být znečištěny jen některé). Viditelné vytékání oleje z kompresorů prokazatelně svědčí o tom, že se nejednalo pouze o zbytkový olej, který v určitém stopovém množství i po vyčištění kompresorů zůstane přítomný.

[19] Se stěžovatelkou nelze souhlasit v tom, že u převážených kompresorů byly vyloučeny jejich nebezpečné vlastnosti, neboť šlo o kovy, tedy nikoliv o nebezpečný odpad. Vzhledem ke zjištěnému znečištění lednicových kompresorů kompresorovým olejem je nebylo možno převážet v režimu tzv. „zeleného“ seznamu odpadů (ve smyslu čl. 18 ve spojení s přílohou III nařízení 1013/2006) jako odpad s dokladovým označením „elektrická zařízení sestávajícími pouze z kovů nebo slitin“, neboť byly znečištěny jiným materiálem (kompresorovým olejem) v míře, která s ohledem na nebezpečné vlastnosti této látky zabraňovala jejich využití způsobem šetrným k životnímu prostředí, s čímž se již dostatečně vypořádal městský soud (v bodech 67. až 70. napadeného rozsudku). Zároveň převážené kompresory představovaly odpad, jehož vývoz z ČR s účelem využití v Pákistánu (resp. ze Společenství do státu, na který se nevztahuje rozhodnutí OECD) je ze stejných důvodů podle čl. 36 odst. 1 písm. a) ve spojení s bodem 3. písm. b) úvodních poznámek Přílohy V nařízení 1013/2006 zakázán. Jak plyne z výše uvedeného, přesná kvantifikace znečištění není v takovém případě potřebná, neboť podle závěru správních orgánů a městského soudu bylo ve věci ze zjištěných okolností prokázáno riziko možného úniku kompresorového oleje do životního prostředí, tudíž byla naplněna podmínka takové míry znečištění, která vylučovala využití lednicových kompresorů způsobem šetrným k životnímu prostředí.

[20] S ohledem na riziko úniku kompresorového oleje z přepravních kontejnerů nemůže soud shledat důvodnou ani kasační námitku, podle níž k jeho úniku do povrchových nebo podzemních vod v žádném případě nedošlo. Z hlediska vymezení skutkové podstaty vytýkaného správního deliktu ve smyslu § 66 odst. 4 písm. g) zákona o odpadech, resp. souvisejících povinností plynoucích z nařízení 1013/2006, totiž není rozhodné, zda k negativnímu dopadu na životní prostředí skutečně došlo či nedošlo. Z hlediska zákazu vývozu lednicových kompresorů znečištěných kompresorovým olejem do Pákistánu ve smyslu úvodních ustanovení přílohy V nařízení 1013/2006 je naopak určující, že míra znečištění zabraňovala jejich využití způsobem šetrným k životnímu prostředí. V tomto směru je tak podstatné zjištěné riziko, že by k úniku oleje do povrchových nebo podzemních vod dojít mohlo, pokud by byla přeshraniční přeprava lednicových kompresorů uskutečněna. Nelze zároveň spekulovat, jestli by k němu skutečně došlo, pokud by celní úřad neodmítl přepravované kompresory převzít do celního režimu. Plně postačuje, že popsané riziko v dané věci existovalo a že stěžovatelka zahájila přeshraniční přepravu odpadu, jehož vývoz do Pákistánu byl zakázán, a současně tento odpad přepravovala v režimu tzv. „zeleného“ seznamu odpadů, přestože byl tento režim kvůli znečištění kompresorovým olejem vyloučen. Otázkou, jak samotná přeprava znečištěných lednicových kompresorů vylučuje jejich využití způsobem šetrným k životnímu prostředí, se Nejvyšší správní soud blíže nezabýval, neboť ji stěžovatelka v kasační stížnosti (a ani předtím v žalobě) neuplatnila. Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že námitky stěžovatelky co do otázky spáchání správního deliktu ve smyslu § 66 odst. 4 písm. g) zákona o odpadech (tedy že při přeshraniční přepravě, byť znemožněné celním úřadem, porušila povinnosti plynoucí z nařízení 1013/2006) nemohou být vzhledem k uplatněné kasační argumentaci důvodné.

[21] Nakonec stěžovatelka nesouhlasí se zařazením kompresorového oleje mezi minerální oleje (oleje ropného původu) na základě odkazu městského soudu na přílohu č. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona. Namítá, že vodní zákon nebo uvedená příloha neobsahuje definici „persistentních minerálních olejů a persistentních uhlovodíků ropného původu“ (mezi něž správní orgány a městský soud kompresorový olej zařadily). Stěžovatelka naopak uvádí,

pokračování

že určité objasnění pojmu persistentních látek obsahuje v bodě 22 směrnice 2013/39/EU, avšak tato směrnice nezařazuje na seznam tzv. prioritních látek žádné látky, které jsou v kompresorových olejích obsaženy. Takovou námitku je však třeba považovat za zavádějící a v projednávané věci nemůže být důvodná. Zaprvé, samotný seznam obsažený v příloze I směrnice 2013/39/EU zmiňuje ve třetí „poznámce pod čarou“, že do seznamu byly vybrány pouze látky představující typické zástupce v rámci stanovení norem environmentální kvality. Zadruhé, směrnice 2013/39/EU neobsahuje taxativní výčet nebezpečných látek pro vodní prostředí, což plyne i z toho, že podle čl. 8b Komise stanoví seznam sledovaných látek, o nichž se shromažďují údaje z monitorování v rámci EU. A nakonec zatřetí, skutečnost, že tato směrnice (která není přímo závazná a upravuje vodní politiku a monitoring některých látek ve vodě) výslovně nezahrnuje mezi tzv. prioritní látky žádné látky používané v kompresorových olejích, nijak neovlivňuje to, zdali jsou kompresorové oleje persistentními minerálními oleji ve smyslu bodu I. 7. přílohy č. 1 vodního zákona. Jak již uvedl městský soud, závěr, že je kompresorový olej právě minerálním olejem (tedy olejem ropného původu), u něhož existují pro jeho fyzické vlastnosti již shora popsána rizika pro povrchové a podzemní vody, je odborným posouzením, které přísluší správním orgánům. Stěžovatelka takové posouzení přímo nerozporuje, neboť nenamítá, že kompresorový olej minerálním olejem není. Ostatně takto formulovanou námitku neuplatnila ani předtím v žalobě, případně v řízení před správními soudy, a nevznesla ani námitku, že ze zkontrolovaných kompresorů vytékala jiná látka než kompresorový olej. Ani tato rovina kasační argumentace zpochybňující zařazení kompresorového oleje mezi minerální oleje na základě právních předpisů tak nemůže být důvodná.

[22] Pouze nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatelka kasačními námitkami nijak nesměřovala proti závěrům týkajícím se správního deliktu dle § 66 odst. 3 písm. e) zákona o odpadech (tedy že se dopustila provozováním zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů v rozporu se souhlasem s provozováním zařízení). Tato otázka úzce souvisí s výše vypořádanými námitkami, neboť i tento správní delikt se zakládal na tom, že byly lednicové kompresory znečištěny kompresorovým olejem jakožto ropnou látkou. Jelikož však v tomto ohledu stěžovatelka neuplatnila výslovnou a samostatnou argumentaci, Nejvyšší správní soud se uvedeným správním deliktem nezabýval.

VI. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené neshledal žádnou z uplatněných kasačních námitek důvodnou, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[24] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla ve věci úspěšná, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 22. února 2022

Milan Podhrázký
předseda senátu